

МАКУЛДАШЫЛДЫ
ӨЖКжГ кафедрасынын отурумунда
протоколу № 1 от «06» 09 2024-ж.
кафедра башчысы Д.А.Самбаева

БЕКИТИЛДИ
У. Асаналиев атындагы КТКМИ
директору КМТУ
А.Р. Абдиев
2024-ж.

"Өнөр-жай коопсуздугу жана геоэкология" кафедрасынын
2024-2029 жылдардагы
ӨНУГУУ СТРАТЕГИЯСЫ

Бишкек – 2024

«Өнөр жай коопсуздугу жана геоэкология» кафедрасынын 2024-2029 жылдарга өнүгүү стратегиясы

«Өнөр жай коопсуздугу жана геоэкология» кафедрасынын 2024-2029-жылдарга өнүгүү стратегиясы окуу, илимий жана прикладдык базаны чыңдоого, инновациялык технологияларды киргизүүгө, рыноктун, технологиянын жана экология-экономикалык талапардын өзгөрүшү менен өндүрүштүк жана академиялык уюмдар менен өнөктөштүктү өнүктүрүүгө багытталган комплекстүү мамилени болжолдойт. 2023жылдын 31-мартындагы КМТУнин ректорунун №1/67 приказы менен бекитилген 2023-2028 жылдарга И.Раззаков атындагы мамлекеттик техникалык университетинин стратегиялык өнүктүрүү боюнча планынын негизинде иштелип чыккан. КМТУнин өнүгүү стратегиясынын артыкчылыктуу багыттары өз ара байланышкан программалардын системасын ишке ашырууга негизделген: сапаттуу билим берүү, алдыңкы илим жана инновациялар, адам ресурстарын күчөтүү, эл аралык кызматташууларды кеңейтүү, инфраструктураны, коопсуз жана натыйжалуу окутуу чөйрөсү өнүктүрүү, санариптешкен университет, социалдык жана өнүктүрүү чөйрөсү. Университеттин стратегиясынын милдеттерин ишке ашырууда жана аткарууда «Өнөр жай коопсуздугу жана геоэкология» кафедрасын андан ары өнүктүрүү үчүн төмөнкү негизги багыттар жана иш-чаралар белгиленген.

1. Билим берүүчүлүк иштери

- Билим берүү программаларын актуалдаштыруу(жаңылоо): заманбап шарттарда талап кылынган адистерди даярдоо боюнча окуу программаларын модернизациялоо жана адаптациялоо, анын ичинде туруктуу өнүгүүгө заманбап дисциплиналарды киргизүү, процесстерди санариптештирүү жана автоматташтыруу, моделдөө жана симуляциялоо, өндүрүштү, өнөр жай жана экологиялык коопсуздукту жана жашыл экономиканы башкаруу.
- Заманбап билим берүү технологияларын ишке ашыруу: билимди жакшы түшүнүүдө жана алган билимди практикада колдонууну жакшыртуу максатында санариптик ресурстарды, виртуалдык лабораторияларды жана интерактивдүү методдорду колдонуу, онлайн лекцияларды жана вебинарларды өткөрүү үчүн сырттан окутуучуларды жана тармактык эксперттерди тартуу.
- Практикалык багытты күчөтүү: өнөктөш ишканалар менен биргеликте реалдуу объекттерде стажировкадан өтүү жана практикалык окуу мүмкүнчүлүктөрүн кеңейтүү.

2. Илимий - изилдөө иштери

- Илимий-изилдөө иш-чаралары: өнөр жай экологиясынын актуалдуу багыттары боюнча, мисалы, калдыктарды көмүү, экологиялык мониторинг, өнөр жай коопсуздугу, углеводороддорду кайра иштетүү жана ташуу тармагында өндүрүш объектилериндеги авариялардын алдын алуу, оптималдаштыруу жана инновациялар жаатындагы изилдөөлөр боюнча

лабораторияларды ачуу. Жашыл технологияларды жана калдыктарды башкаруу технологияларын түзүү жана адаптациялоо боюнча прикладдык долбоорлорго катышуу.

- Студенттерди жана аспиранттарды илимий ишмердүүлүккө тартуу: жаш окумуштууларга илимий долбоорлорду ишке ашыруу үчүн мүмкүнчүлүктөрдү түзүү, бул илимий резервди даярдоого жана илимге жаңы жаш изилдөөчүлөрдү тартууга мүмкүндүк берет.
- Жарыялоо ишмердүүлүгү: жогорку рейтингге ээ болгон эл аралык жана ата мекендик илимий журналдарда макалаларды жарыялоо, тажрыйба алмашуу жана кафедранын илимий жетишкендиктерин көрсөтүү максатында конференцияларды жана семинарларды өткөрүү.

3. Инновация жана өнөр жай менен кызматташуу

- ишканалар жана уюмдар менен шериктештик: биргелешкен илимий-изилдөө иштерин жүргүзүү, бүтүрүүчүлөрдү андан ары ишке орноштуруу үчүн студенттердин практикасын жана стажировкасын уюштуруу.
- Биргелешкен иш-чараларды өткөрүү: тармактык эксперттердин катышуусу менен конференцияларды, семинарларды жана тегерек столдорду уюштуруу, бул окуу процессинин практикалык багытын күчөтүүгө жана ишкердик байланыштарды чыңдоого мүмкүндүк берет.
- Кесиптик ассоциациялар жана коомчулуктар менен кызматташуу: программаларды аккредитациялоо, практик мугалимдерди тартуу, бизнес үчүн сунуштарды иштеп чыгуу жана кесиптик сынактарга катышуу.
- Курчап турган чөйрөнү коргоо жана энергияны үнөмдөөчү технологиялар: көмүртек изин азайтуу жаатында жана туруктуу өнүгүү үчүн изилдөөлөрдүн артыкчылыктүүлугу.

4. Эл аралык кызматташтык жана интеграция

- Академиялык мобилдүүлүктү өнүктүрүү: илимий жана билим берүү горизонтторун кеңейтүү максатында студенттер менен окутуучулар үчүн стажировкаларды жана чет өлкөгө окуу сапарларын уюштуруу, академиялык мобилдүүлүккө катышуу.
- Эл аралык конференцияларга жана семинарларга катышуу: кафедра учурдагы тенденциялардан жана өнүгүүлөрдөн кабардар болуусу керек, кафедранын кадыр-баркын көтөрүү үчүн алдыңкы окумуштууларды жана адистерди тартуу, тажрыйба жана билим алмашуу зарыл.
- Эл аралык аренада жарыялоо иши: кафедранын илимий ордун жана анын эл аралык рейтингин жогорулатуу максатында жогорку рейтингдеги эл аралык журналдарда басылмаларды колдоо жана стимулдаштыруу.

5. Материалдык-техникалык базаны жана инфраструктураны өнүктүрүү

- Лабораторияларды жана окуу жайларды модернизациялоо: заманбап стандарттарга жооп берген изилдөөлөрдү жүргүзүү жана окуу процессинин

сапатын жогорулатуу үчүн лабораториялык жабдууларды жаңылоо жана кеңейтүү.

- Окуу лабораторияларын жана полигондорун түзүү: практикалык сабактарды реалдуу шарттарда өткөрүү үчүн окуу аянтчаларын уюштуруу.
- Санариптик технологияларды интеграциялоо: процесстерди моделдөө жана талдоо үчүн виртуалдык симуляторлорду жана лабораторияларды ишке ашыруу, туруктуу өнүгүүнү эске алуу менен өндүрүштүк объектилерди долбоорлоо.

6. Кадрларды өнүктүрүү жана корпоративдик маданият

- Мугалимдердин жана кызматкерлердин квалификациясын жогорулатуу: үзгүлтүксүз квалификациясын жогорулатуу курстары, өнөктөш уюмдарда жана алдыңкы билим берүү жана илимий мекемелерде стажировкадан өтүү, акыркы технологиялар жана эл аралык стандарттар жаатындагы компетенцияларды жогорулатуу, конференцияларга жана форумдарга катышуу. Жаш адистерди тартуу: жаш адистерге насаатчылык жана колдоо көрсөтүү системасын түзүү, кафедранын кадрдык потенциалын чыңдоо үчүн студенттерди жана аспиранттарды жигердүү илимий иштерге кызыктыруу.
- Билим берүүнүн сапатын башкаруу системасын ишке ашыруу: студенттердин жана өнөктөштөрдүн керектөөлөрүн канааттандырууга багытталган окуу процессинин жана илимий изилдөөлөрдүн сапатын үзгүлтүксүз мониторингдөө жана баалоо.
- Эмгек шарттарын жана корпоративдик маданиятты жакшыртуу: ыңгайлуу иштөө атмосферасын түзүү, демилгелерди колдоо, кызматкерлердин окуу жана илимий активдүүлүгүн стимулдаштыруу.

Стратегия «Өнөр жай коопсуздугу жана геоэкология»кафедрасына олуттуу ийгиликтерге жетишүүгө, жаңы чакырыктарга жана тенденцияларга ыңгайлашууга мүмкүндүк берет жана инновациялык технологияларды колдонуу менен коомдун туруктуу өнүгүүсү, адамдардын ден соолугун жана өмүрүн сактоо үчүн физикалык процесстерди башкаруу жана оптималдаштыруу, өндүрүштүк жана экологиялык коопсуздук жаатында инновациялык технологияларды колдонуу менен жогорку квалификациялуу адистерди даярдоого салым кошот.